

Р. С. Трускавецький

Болотні ґрунти

БОЛОТНІ ҐРУНТИ – група ґрунтів, що формуються в процесі заболочування суходолу та заростання водоймищ. Болотний тип ґрунтоутворення розвивається в разі надмірного зволоження під впливом специф. вологолюбної рослинності. Характерними його ознаками є оглеєння й торфо-нагромадження. Утворення Б. ґ. пов'язане з нестачею кисню, анаеробіозисом та уповільненим розкладом відмерлих болот. рослин. Профіль Б. ґ. характеризується наявністю торфових, оторфованих та глейових горизонтів. На території України Б. ґ. займають площу 1 млн 470 тис. га. Вони поширені в заплавах і прадавніх долинах рік, улоговинах, старорічищах, блюдцях, на дні балок тощо. Вкриваючи підпорядковані елементи ландшафту, Б. ґ. виконують важливі біосферні функції. Внаслідок меліорації та освоєння вони істотно послаблені або навіть утрачені. В Україні осушено майже 75 % усієї площі Б. ґ., що порушило екол. ситуацію в регіонах їх поширення (Полісся, Зх. Лісостеп та ін.). Ренатуралізація болот, ландшафтів передбачає повернення втрачених ними біосфер. функцій. Б. ґ. поділяють на мінеральні (містять більш як 80 % мінерал. речовин), оторфовані (вміст орган. речовин становить 29–40 %) і торфові, в профілі яких фіксуються суцільні торфові горизонти з вмістом орган. речовин 40–93 %. У мулуватоглейових ґрунтах під оторфованою дерниною залягає пронизаний кореневими рештками болот, рослин гумусний, сильно оглеєний важкосуглинковий горизонт, мулисті частки якого нерідко привнесені з еродованого водозбору. Б. ґ. з потужністю торфового горизонту за 20 см відносять до розряду *торфо-болотних ґрунтів*.

Бібліографічний опис:

Болотні ґрунти / Р. С. Трускавецький // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-36765>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).